

SIRIRAJ

VOL.23 | ISSUE 9 | JUNE 2024

PHARMLETTER

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล

ยาใหม่

Ethyl icosapentate (Epadel S900[®])
สำหรับรักษาภาวะไตรกลีเซอไรด์ในเลือดสูง

ข้อควรระวัง

ในการบริหารยา
Potassium chloride (KCl)
ทางหลอดเลือดดำ

ขนาดและ วิธีการบริหารยา

Calcium polystyrene
sulfonate
โดยการรับประทาน

HIGH PRIORITY SERIOUS DRUG INTERACTION

ที่เกี่ยวข้องกับยา Cladribine

พิชิตวิทยา

ความเสี่ยงของการถ่ายเท
สารอันตรายใส่ภาชนะบรรจุใหม่
ที่ไม่ถูกต้อง

ยาใหม่:

Ethyl icosapentate (Epadel S900[®]) สำหรับรักษาภาวะไตรกลีเซอไรด์ในเลือดสูง

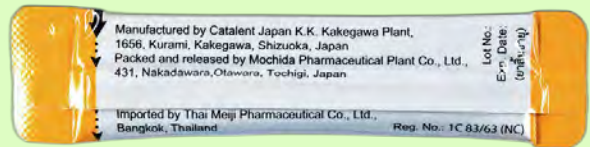
รูปแบบยา/ความแรง: ยาเม็ดแคปซูลนิ่ม
ภายในบรรจุของเหลวใส ไม่มีสีถึงสีเหลืองอ่อน
บรรจุในซอง 1 ซอง ความแรง 900 mg

ข้อบ่งใช้: รักษาภาวะไขมันในเลือดสูงชนิด
ที่มีไตรกลีเซอไรด์สูง

ขนาดยาที่แนะนำ:

1 ซอง (มีตัวยา ethyl icosapentate 900 mg)

วันละ 2-3 ครั้ง (1,800-2,700 mg/วัน) แนะนำให้รับประทานหลังอาหารทันที เนื่องจากยาดูดซึม
ได้ไม่ดีถึงระดับที่ถือว่า ดี โดยให้อีกซองและเทใส่ปากได้โดยตรงแล้วดื่มน้ำตาม และห้ามเคี้ยวเม็ดยา

กลไกการออกฤทธิ์: ยานี้เป็นเอทิลเอสเทอร์ของ eicosapentaenoic acid มีฤทธิ์
ยับยั้งการดูดซึมโคเลสเตอรอลและไตรกลีเซอไรด์จากลำไส้และลดการสังเคราะห์ที่ตับ

อาการไม่พึงประสงค์: ผื่น คัน คลื่นไส้ รู้สึกไม่สบายท้อง ภาวะโลหิตจาง ปวดศีรษะ
ร้อนวูบวาบ อ่อนเพลีย ปวดกล้ามเนื้อ เป็นต้น

ข้อห้ามใช้: ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีภาวะเลือดออก เช่น โรคเลือดออกง่าย ฮีโมฟีเลีย
แผลในทางเดินอาหาร ไอบีเป็นเลือด (hemoptysis) เลือดออกในทางเดินปัสสาวะ
เลือดออกในวุ้นตา ซึ่งอาจทำให้การห้ามเลือดยากขึ้น

ข้อควรระวัง: เนื่องจากยา ethyl icosapentate มีฤทธิ์ต้านเกล็ดเลือดจึงต้อง
ระมัดระวังการใช้ในผู้ป่วยที่มีประจำเดือน หรือผู้ป่วยที่มีภาวะเลือดออกง่าย ผู้ป่วย
ที่ได้รับยาต้านการแข็งตัวของเลือดหรือยาที่ยับยั้งการเกาะกลุ่มของเกล็ดเลือด

การเก็บรักษา: เก็บที่อุณหภูมิไม่เกิน 30 °C เก็บในที่แห้ง

บัญชียา/การสั่งยา: เป็นยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ (non-ED) เบิกได้เฉพาะ
สิทธิกรมบัญชีกลางและธนาคารแห่งประเทศไทย โดยใช้เอกสารประกอบการเบิกจ่าย
ราคา: ซองละ 65 บาท

เอกสารอ้างอิง:

1. Epadel S900[®] [product information]. Thailand: Thai Meiji Pharmaceutical (Thailand) Co., Ltd.; 2021.
2. นงลักษณ์ สุกวานิชย์ศิลป์. บทความเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชนยาลดไขมันในเลือด : ตอนยาลดไตรกลีเซอไรด์ [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล; 2565 [เข้าถึงเมื่อ 27 พ.ค. 2567]. เข้าถึงได้จาก: <https://pharmacy.mahidol.ac.th/th/service-knowledge-article-info-old.php?id=601>

ข้อควรระวังในการบริหารยา Potassium chloride (KCl) ทางหลอดเลือดดำ

ข้อควรระวังในการเจือจางยาด้วยสารน้ำ

- Potassium chloride injection 1 หลอด (10 mL) ประกอบด้วย potassium ion (K^+) และ chloride ion (Cl^-) อย่างละ 20 mEq
- สารน้ำที่แนะนำในการเจือจางยา: normal saline solution (NSS) และ dextrose 5% in water (D5W)
- พลิกกลับไปมาให้เข้ากันดีกับสารน้ำก่อนให้ผู้ป่วยเสมอ รวมถึงห้ามเติมยานี้ลงในถุงหรือขวดสารน้ำที่กำลังแวนให้ผู้ป่วย

Potassium chloride (KCl)
ที่ให้ทางหลอดเลือดดำ
จัดเป็นยาที่มีความเสี่ยงสูง
(high alert drug)
ของโรงพยาบาลศิริราช

ผู้ป่วย	ความเข้มข้นสูงสุด		อัตราเร็วสูงสุดในการบริหารยา	
	Peripheral line	Central line	Peripheral line	Central line
เด็ก 	0.08 mEq/mL (ยา 1 หลอด ต่อสารน้ำ อย่างน้อย 250 mL)	0.2 mEq/mL (ยา 1 หลอด ต่อสารน้ำ อย่างน้อย 100 mL)	0.5 mEq/kg/hour (ไม่เกิน 10 mEq/hour)	1 mEq/kg/hour (ไม่เกิน 40 mEq/hour)
ผู้ใหญ่ 	0.1 mEq/mL (ยา 1 หลอด ต่อสารน้ำ อย่างน้อย 200 mL)	0.4 mEq/mL (ยา 1 หลอด ต่อสารน้ำ อย่างน้อย 50 mL)	10 mEq/hour	40 mEq/hour

ข้อควรระวังในการให้ยาแก่ผู้ป่วย

- ห้ามให้ IV Push
- ต้องเจือจางยาด้วยสารน้ำทุกครั้งก่อนเริ่มให้ยา
- ต้องใช้ infusion pump และตรวจสอบ infusion pump เสมอ อย่างน้อยทุก 4 ชั่วโมง
- ระมัดระวังการเกิดยารั่วออกนอกเส้นเลือด (extravasation)

ขนาดและวิธีการบริหารยา: Calcium polystyrene sulfonate โดยการรับประทาน

รูปแบบยา: ผงยาสีงาออกเหลืองขนาด 5 g ต่อซอง

ชื่อการค้า: Dekales[®] และ Kalimate[®]

ข้อบ่งใช้: รักษาภาวะโปแตสเซียมในเลือดสูง
(hyperkalemia)

ขนาดยาสำหรับรับประทาน

เด็ก	0.5-1 g/kg/day แบ่งรับประทานทุก 6-8 ชั่วโมง <u>ขนาดยาสูงสุด 15 g/dose</u>
ผู้ใหญ่	ครั้งละ 15 g ทุก 6-8 ชั่วโมง ขึ้นกับอาการและระดับโปแตสเซียมในเลือด ขนาดยาสูงสุด 60 g (12 ซอง) ต่อวันโดยไม่เกินน้ำให้บ่อยกว่าทุก 6 ชั่วโมง

วิธีการบริหารยารับประทาน:

- ต้องเตรียมเป็นยาน้ำแขวนตะกอน โดยผสมยาอัตราส่วน 1 g กับน้ำหรือเครื่องดื่มรสหวาน 3-4 mL (หลีกเลี่ยงการผสมด้วยน้ำผลไม้หรือเครื่องดื่มที่มีโปแตสเซียมอยู่)

คำเตือนและข้อควรระวัง:

- อาจเกิดภาวะโปแตสเซียมในเลือดต่ำ ภาวะแคลเซียมในเลือดสูง และ/หรือภาวะแมกนีเซียมในเลือดต่ำ ให้ติดตามอย่างใกล้ชิดระหว่างการรักษา และหยุดยาหากระดับโปแตสเซียมน้อยกว่า 5 mmol/L
- ยานี้อาจมีผลลดการดูดซึมของยาอื่นในลำไส้ได้ เช่น lithium, thyroxine ควรบริหารยาค้างกันอย่างน้อย 3 ชั่วโมง
- หลีกเลี่ยงการใช้ยานี้ร่วมกับยา antacids เพราะอาจทำให้คุณสมบัติในการจับและขับโปแตสเซียมออกทางลำไส้ลดลง

เอกสารอ้างอิง:

1. Dekales[®] [package insert]. Thailand: Millimed; 2023.
2. Uptodate[®]. Calcium polystyrene sulfonate: Drug information. In: Uptodate[®] [electronic version]. Waltham, Massachusetts: UpToDate Inc.; 2024 [cited 2024 Jun 25]. Available from: <https://www.uptodate.com/>

High Priority Serious Drug Interaction:

ที่เกี่ยวข้องกับยา Cladribine

Cladribine tab 10 mg (Mavenclad®) เป็นยาที่ใช้รักษาโรคปลอกประสาทเสื่อมแข็ง (multiple sclerosis) ในผู้ใหญ่ จัดอยู่ในกลุ่มยากดภูมิคุ้มกัน (immunosuppressants) ดังนั้นจึงต้อง**หลีกเลี่ยงการใช้ร่วมกับยาที่มีฤทธิ์กดภูมิคุ้มกัน** immunosuppressive effects เนื่องจากอาจเสริมฤทธิ์กันจนส่งผลให้เกิด **การกีดการทำงานของไทรอะดิว รุนแรง** ดังที่ประกาศคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เรื่อง ประกาศคู่ยาที่อาจเกิดอันตรายที่มีผลทางคลินิกรุนแรงในลำดับสูง (High Priority Serious Drug Interaction) sw.ศิริราช (ประกาศ ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566) ระบุรายการยาที่ต้องหลีกเลี่ยงการใช้ร่วมกับยา cladribine ดังตัวอย่างต่อไปนี้

Alemtuzumab	Chloramphenicol	Eribulin	Ifosfamide	Methotrexate	Ponatinib	Tioguanine
Altretamine	Cisplatin	Etoposide	Imatinib	Mitomycin	Propylthiouracil	Tofacitinib
Azacitidine	Cyclophosphamide	Everolimus	Interferon alfa	Mitoxantrone	Rituximab	Topotecan
Bortezomib	Cytarabine	Flucytosine	Interferon beta	Nilotinib	Sirolimus	Trastuzumab emtansine
Busulfan	Dacarbazine	Fludarabine	Irinotecan	Olaparib	Sorafenib	Vinblastine
Capecitabine	Dactinomycin	Fluorouracil	Lenalidomide	Oxaliplatin	Tacrolimus	Vinorelbine
Carboplatin	Dasatinib	Gemcitabine	Linezolid	Paclitaxel	Temozolomide	Zidovudine
Carfilzomib	Docetaxel	Hydroxyurea	Melphalan	Palbociclib	Temsirolimus	
Carmustine	Doxorubicin	Ibrutinib	Mercaptopurine	Pemetrexed	Thalidomide	
Chlorambucil	Epirubicin	Idarubicin	Methimazole	Pomalidomide	Thiotepa	

ทั้งนี้หากพบว่าการสั่งใช้ cladribine ร่วมกับรายการยาตามประกาศดังกล่าว (สแกนดูรายการยาทั้งหมดได้จาก QR code) ต้องแจ้งแพทย์ผู้สั่งเพื่อกทบทวนการสั่งใช้ยา

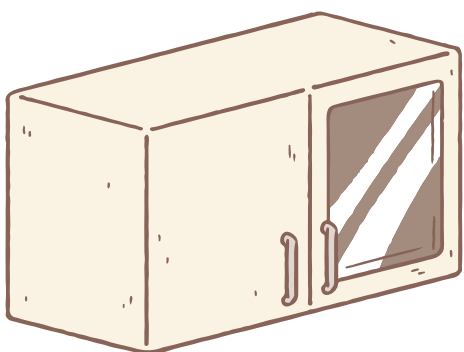

เอกสารอ้างอิง

- หนังสือเวียนฝ่ายเภสัชกรรม คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลที่ อว. 78.072/เอก553/2566 ลว. 10 ก.พ. 2566. เรื่อง ประกาศคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เรื่อง คู่ยาที่อาจเกิดอันตรายที่มีผลทางคลินิกรุนแรงในลำดับสูง (High Priority Serious Drug Interaction)
- Mavenclad® [package insert]. Thailand: Merck (Thailand); 2020.

พิษวิทยา: ความเสี่ยงของการถ่ายเท สารอันตรายใส่ภาชนะบรรจุใหม่ ที่ไม่ถูกต้อง

ปัญหาอย่างหนึ่งที่พบบ่อยเมื่อเกิดความเป็นพิษจากสารพิษคือการไม่สามารถตามสืบหาภาชนะดั้งเดิม (original container) ของสารได้ เนื่องจากการถ่ายเทใส่บรรจุภัณฑ์ใหม่ ปัญหาที่พบบ่อยคือการนำภาชนะบรรจุอาหาร/เครื่องดื่มมาใช้ในการบรรจุสารเคมีที่เป็นอันตรายและนำไปสู่การหยิบมาบริโภคจนเกิดความเป็นพิษขึ้นและเมื่อเกิดความเป็นพิษแล้วก็ไม่สามารถพิสูจน์เอกลักษณ์ของสารได้ เพราะภาชนะดั้งเดิมถูกทิ้งไปแล้วทำให้เกิดความยากลำบากในการรักษา จากการให้บริการของศูนย์พิษวิทยาศิริราช มีหลายกรณีที่เกิดเหตุการณ์ดังกล่าว เช่น นำน้ำยารีดผ้าเรียบที่ผสมน้ำใส่ไว้ในขวดน้ำดื่ม หรือนำสารกำจัดศัตรูพืชของเหลวใส่ขวดน้ำอัดลมและนำไปแช่ไว้ในตู้เย็น เหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นและรุนแรงคือผู้ปกครองนำน้ำยาจัดบ้านใส่ขวดนมเปรี้ยวไว้และเด็กในบ้านไปค้นเจอและนำมารับประทาน ท้ายสุดไม่สามารถช่วยชีวิตไว้ได้ จากหลายเหตุการณ์ที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้าน กลุ่มที่เป็นเด็กเล็ก คนชรา มักจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากความไม่ระวังในการเลือกใช้ภาชนะบรรจุสารอันตราย การเก็บสารอันตรายไว้ในที่ที่ไม่ควรเก็บ เช่น ในตู้เย็น หรือบนโต๊ะอาหาร หรือปะปนกับอาหารที่นำมาบริโภค อีกทั้งรวมไปถึงการไม่มีฉลากที่ชัดเจนก็ทำให้เพิ่มความเสี่ยงในการรับสัมผัสสารอันตรายเพิ่มขึ้นไปอีก

ดังนั้นเพื่อความปลอดภัย การเลือกใช้ภาชนะที่เหมาะสม การไม่ถ่ายเทสารอันตรายออกจากภาชนะดั้งเดิม การเก็บสารอันตรายไว้ในที่เข้าถึงยาก และไม่ปะปนกับสิ่งที่ใช้บริโภคในชีวิตประจำวัน จะช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดอันตรายและความสูญเสียได้

We'd love to hear your feedback

สอบถามข้อมูลยาและพิษวิทยา

โทร 9-7007

สอบถาม Medication Reconciliation (MR) โทร 9-6964

สอบถามเรื่องแพ้ยา และประวัติการแพ้ยา โทร 9-9555